

BA II. évf.
 BA alapszakos specializáció
Velkey Ferenc
A biográfia mint történeti elbeszélés – reformkori példák
 Kód: BTTRPN502BA

Időpont: Csütörtök 12.00 – 14.50. **Hely:** 314.

Kimaradó hetek: április 2. (konz. hét).

Dátum/téma	Február			Március				Április				Május	
	13.	20.	27.	5.	12.	19.	26.	9.	16.	23.	30.	7.	14.
	I/1.	2.	II/3. ZH1	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11. FE	12. ZH2	13.

Esetleges póttóra helye, ideje:

A félév forgatókönyve

I. Bevezető jellegű órák: Közelítés a biográfia műfajához; elméleti és módszertani keretek

1, febr. 13. Szervezési feladatok, a követelmények rögzítése; bevezető beszélgetés a műfajról és az előismeretekről: a kollektív emlékezet életrajzi sémaelbeszéléseinek felidézése.

Alapirodalom, források és bevezetők: A *Magyar Szabadelvűek* sorozat (Új Mandátum Kiadó, Budapest, 1998-99, 2003.) vonatkozó kötetei: *Erdődy Gábor*: Batthyány Lajos; *Fónagy Zoltán*: Wesselényi Miklós; *Gergely András*: Széchenyi István; *Molnár András*: Deák Ferenc; *Pajkossy Gábor*: Kossuth Lajos, Veliky János; Eötvös József.

A bevezető ZH1-hez: **Nagy képes millennium arcképcsarnok.** 100 portré a magyar történelemből. Szerk.: *Rácz Árpád*. Rubicon-Aquila-Könyvek. A vonatkozó 5 portré. [Bp., 1999. v. 2000.]

2, febr. 20. Személyiség, életút és történelem; szakmai, módszertani előfeltevések

Életrajz, portré, politikai pályakép, biográfia – mint „történeti elbeszélés”

A kötelezően választandó olvasmányok (3) az elméleti kérdésekhez:

- A Korall című társadalomtörténeti folyóiratból (hozzáférés a <http://www.korall.org/> -on keresztül) a következő tanulmányok: **Levi**, Giovanni 2. sz. (2000. tél.); Ifj. Bertényi Iván: 21–22. sz. (2005/3–4.); Loriga, Sabina, Szűcs Zoltán Gábor, Kovács Ákos András, Szilágyi Márton, Vaderna Gábor, Bácskai Vera, K. Horváth Zsolt 44. sz. (2011: Életút-értelmezések).
- Az Aetas című történeti folyóiratból (hozzáférés: www.aetas.hu) az alábbi szerzőktől származó tanulmányok: Kövér György 2000/3. sz.; **Röckelein**, Hedwig, **Köver** György, Majtényi György 2002/2–3.

II. Életút, személyiség szerkezet – a biográfia-olvasás (és írás) stratégiái

3-4. Széchenyi István: febr. 27. (ZH1), márc. 5.

3. *Széchenyi István pályaképének narratív sémái: fordulat vagy ráébredés, emelkedés és hanyatlás (?)*

4. *Széchenyi személyisége és reformer-szerepei*

- Oplatka András: Széchenyi István. Bp. 2005.
- Csorba László: Széchenyi István Bp. 1991.
- Gergely András (szerk. és bev.): Széchenyi István. [Magyar Szabadelvűek], Mandátum.

5-6. Wesselényi Miklós márc. 12., 19.

5. *Wesselényi Miklós pályakép – „törésekkel”*

6. *Wesselényi báró személyisége, mentalitása, hétköznapijai*

- Trócsányi Zsolt: Wesselényi Miklós Bp. 1965. vagy: Trócsányi Zsolt: Wesselényi Miklós és világa. Bp., 1970.
- Veres Dániel: Wesselényi Miklós. Móra. [Bp.,] 1983.
- Fónagy Zoltán (szerk. és bev.): Wesselényi Miklós. [Magyar Szabadelvűek], Mandátum.

7-8. Kossuth Lajos márc. 26., ápr. 9.

7. *Kossuth „útja” a reform-elitbe és a Pest megyei követségig*

8. *Kossuth, mint nemesi „self-made man”*

- Kosáry Domokos: Kossuth Lajos a reformkorban Bp. 2002.
- Szabad György: Kossuth politikai pályája ismert és ismeretlen megnyilatkozásai tükrében Bp. 1977.
- Pajkossy Gábor: (szerk. és bev.): Kossuth Lajos. [Magyar Szabadelvűek], Mandátum.

9-10. Deák Ferenc: ápr. 16., 23.

9. *Deák Ferenc a reformkori Zala megyei és országos politika színterein*

10. *Deák szereplehetőségei és szerepkényszerei*

- Molnár András: Deák Ferenc Bp. 2003.
- Estók János: Igazság és törvény. Deák Ferenc élete. Bp., 2003.
- Molnár András: (szerk. és bev.): Deák Ferenc. [Magyar Szabadelvűek], Mandátum.

11-12. Batthyány Lajos: ápr. 30., máj. 7. (ZH2 és a forráselemzés leadása)

11. *Batthyány Lajos megérkezése az ellenzék élére*

12. *Egy „öntudatos” magyar mágnás polgáriass szerepekben (is)*

- Molnár András: Viam meam persecutor. Batthyány Lajos gróf útja a miniszterelnökségig. [...] Bp. 2007.
- Urbán Aladár: Gróf Batthyány Lajos miniszterelnöksége, fogsága és halála. Bp. 2007.
- Erdődy Gábor: (szerk. és bev.): Batthyány Lajos. [Magyar Szabadelvűek], Mandátum.

III. Összegzés, szakmai tanulságok

13. Életrajz, portré, politikai pályakép, biográfia – mint „történeti elbeszélés” május 14.

- Kövér György: Biográfia és társadalomtörténet. Osiris, Bp., 2014. (2 szabadon választott tanulmány)
- Kövér György: A történész és a „viszontáttétel”. In: Lélek és történelem: Kezdet. Az ELTE BTK Történeti Kollégiumának konferenciája (2018. október 17) Szerk. Papp Barbara. Bp. 2019. 75–87.

Debrecen, 2020. február 19-én

Velkey Ferenc
egy. docens